

Extra, extra! Farem de periodistes dels anys 20!

Resum

Com periodistes, tenim una notícia molt important que publicar: “ Aquesta nit haurà lluna plena!”.

Primer comunicarem la notícia de la que ens acaben de assabentar, com? Per telèfon, però el nostre és un telèfon molt especial, un fet per nosaltres.

Després escrivirem la notícia i farem còpies per a que tothom ho sàpiga, fent servir la impremta.

I per últim, com bons reporters, hem de fer que la notícia arribi a quanta més gent millor, com? Com abans es feia, en els noticiaris que feien als cines abans de les pel·lícules, i per això construirem un zoòtrop, que és el avantpassat del cine.

Invents que treballem i materials:

- 1) Telèfon (dos iogurts o dos flams i una corda o llana, preferiblement corda de pita, tisores)
- 2) Impremta (goma eva, poliespam i abecedari per fer les lletres de la impremta, esponges, paper, pintura i un espill)
- 3) Zoòtrop (capsa de formatge en porcions, tira de paper de la lluna, palets de fusta, cartolina negra, i tela blanca, llum o llanterna i titelles de cartolina per a les ombres xineses)

Objectius:

- Construir els invents bàsics per a la comunicació, com: el telèfon, l'impremta i el zoòtrop.
- Entendre com funcionen.
- Conèixer les principals diferències de com eren abans i com son ara els invents.
- Desenvolupar la capacitat d' observació i anàlisi. Ensenyar a treure de l'observació conceptes generals.

Els Invents :

1) TELÈFON

Portem a la classe qualsevol objecte antic que es pugui trobar a casa dels avis, com una planxa, un telèfon, una radio...Preguntem als nens si noten alguna diferència entre aquests objectes i els que fem

servir a l'actualitat. Anem guiant les respostes: Que és això? Per a què es feia servir? Qui el feia servir? Quan...?

Des de les seves respostes podem introduir les següents preguntes: sabeu com eren els cotxes abans, en el temps dels avis i besavis? El voleu saber?

Amb un power point (Annex 1: Abans i després dels invents) mostrarem com són ara i com eren abans diferents invents. Anirem preguntant: sabeu que és i quan es feia servir? Creieu que la mare ho tenia quan era petita? I els avis? Guiarem la reflexió de l'evolució dels invents amb preguntes com: Que es manté i que ha canviat? Per què? Que avantatges tenen els invents d'ara? I inconvenients?

Per últim es demana que portin 2 iogurts o flams per al proper dia.

En la següent sessió, el mestre recorda que l'últim dia van veure objectes que es feien servir abans, en la època dels avis i besavis. Els proposa fer un viatge imaginari a aquesta època on els invents i moltes altres coses eren diferents. Els xiquets tancaran els ulls per imaginar i el mestre aprofitarà per penjar-se una càmera de fotos, posar-se un barret, agafar un quadern, un bolígraf, un periòdic, ulleres i qualsevol cosa que pugui indicar que va de periodista.

El mestre pregunta si saben a que es dedica. Anirem guiant les respostes i assenyalant les pistes: Quines coses tinc ara que abans no tenia? Qui necessita la càmera de fotos? Per a què? Per a què puc necessitar el quadern?...

Quan arriben a deduir el rol del mestre, aquest continuarà explicant : "Efectivament, sóc un reporter/periodista! I què fan els reporters? Informen de les coses que succeeixen al voltant. Quan es produeix una notícia, nosaltres informem a la resta de ciutadans. Com ho fem? Tornem per a que parlen.

Per exemple, ens hem assabentat que aquest cap de setmana haurà lluna plena. Estem en un poble i volem informar a la gent de les rodalies. Com ho podem fer per a ser els primers? Haurà de ser molt ràpid, quina eina hi ha per comunicar-nos d'un lloc a un altre molt ràpid?...

Quan arribem al telèfon els mostrarem amb un power point, (**Annex 2: Telèfon**) com eren els telèfons abans. Explicarem les característiques i elements dels telèfons. I terminarem dient que per ser uns bons reporters anem a fabricar els nostres propis telèfons.

Passos per fer un telèfon:

1) Tallem la corda en trossets

2) Fem un forat als iogurts

3) Passem la corda i fem un nus

4) Ja tenim el telèfon, a xalar!

Després de provar i parlar per la classe, tornem a la taula i reflexionem sobre el que hem observat i escrivim la conclusió: la conclusió a la que s'arriba es que quan la corda està tensa s' escolta, però si no, no.

Possibles variants: podem fer conferències, o un parla i 3-4 escolten.

2) IMPREMTA

Recordem que érem periodistes, que ja hem parlat amb el periòdic pel telèfon que hem construït i que ara hem de redactar la notícia. Recordem també quina era la notícia que volem comunicar.

Expliquem que abans no havien fotocopiadores i que per copiar una text moltes vegades es feia servir una impremta. Preguntem si saben que és una impremta i com funciona. Com les sessions anteriors, les mostrarem un **power point (Annex 3: Impremta)**

Anem a veure com funciona una impremta i a escriure la notícia que volem transmetre.

Primer treballarem amb esponges de diferents formes i pintures, amb les que anirem fent dibuixos. De manera manipulativa anirem prenent consciència del principi de l' impressió.

Després passarem a les lletres

Aprofitarem l'activitat de impressió de les lletres per treballar la lateralitat.

Abans de posar la pintura, els farem observar com estan les lletres: no estan dretes, no les escrivim així al paper, veritat? Estan girades. Aprofitem per recordar com s'escriuen algunes lletres que poden ocasionar més confusió als xiquets, com la p-q, b-d, a-e... I les preguntem com pensen que sortiran al paper, després de ficar la pintura, com toca o girades? En un espill mirem la lletra i podem comprovar que el seu reflex és com s'ha d'escriure correctament.

Farem una prova amb una lletra, la P per exemple, si la pintem pel costat que veiem, en el paper es vorà al revés, què hauríem fer? Ells han d'arribar a la conclusió de que s'ha de pintar l'altra cara, com hem fet amb l'espill.

Repartirem les lletres, la pintura i folis i recordem com es fa: primer pintarem les lletres per la cara contrària i després ficarem al paper.

Quan hem practicat prou amb les lletres, les ordenarem per formar paraules i amb aquestes fer una frase.

3) ZOÒTROP

Tornem a recordar el que som i quin es el nostre propòsit, comunicar una notícia. Ja hem construït el telèfon per comunicar-nos amb la redacció, i hem escrit la notícia amb la impremta que hem fet nosaltres mateixos. Per últim hem de fer que la notícia arribi a tothom. “On veiem nosaltres ara les notícies?” preguntem, “A la televisió!” Efectivament, però com abans no existia aquest aparell, la gent anava al cine a veure les pel·lícules. Els mostrarem un vídeo presentació molt interessant sobre la historia del cinema.

ANEM A FER UNA MICA DE PEL·LÍCULA. [Les ombres xineses](#)

- 1) Penjarem un tros de tela blanca i darrere una llum que enfoqui cap a la tela. Necessitarem titelles que representaran els diferents personatges de la funció.

- 2) Els xiquetes es col·locaran darrere de la tela i amb les titelles interpretaran un conte, o qualsevol història inventada per ells.
- 3) A l'altra banda de la tela, la resta de xiquets faran de espectadors i gaudiran de la funció. Al acabar es canviaran de rol, els actors seran espectadors i els espectadors faran servir les titelles.

Després d'aquest joc de reproduir el moviment sobre una pantalla, anem a construir el avantpassat del cinema, el zoòtrop, que serà el nostre últim invent.

Passos per fer un zoòtrop:

- 1) Sobre la cartolina negra dibuixem la circumferència de la capsa de formatge, la retallem i enganxem

2) Retallem el model de zoòtrop (**Annex 5: Model tira zoòtrop**), l'enganxem a la cartolina i la retallem

3) Fem una rodona amb la mateixa mida que la capsa de formatge, li fem un forat al mig i la farem servir com a plantilla per a fer els forats de totes les capses.

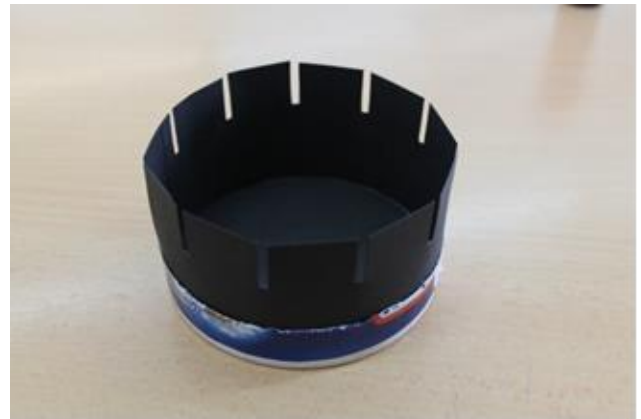

4) Pintem les capses de negre

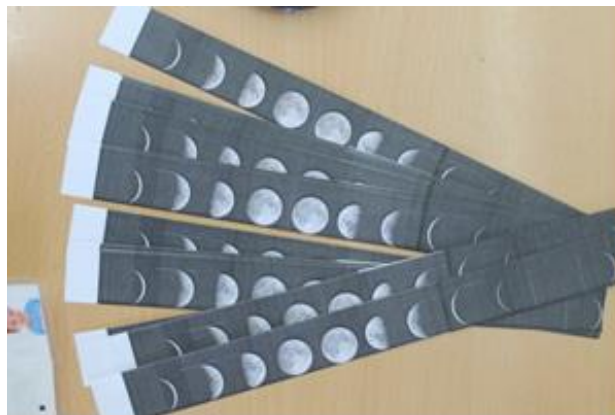

5) Enganxem les tires de cartolina a les capsas

6) Enganxem les tires de la lluna (**Annex 6: Model tira lluna**) amb compte de deixar el dibuix cap a fora

7) Fiquem el pal de color i deixem eixugar

Ja tenim el nostre zoòtrop!!! Si el fem girar amb el pal, veurem les diferents fases de la lluna en moviment, casi, casi com una pel·lícula !!!

Fem memòria...

Vam fer un viatge imaginari a la època dels avis, on les coses eren una mica diferent a com són ara... Allà ens vam convertir en reporters amb la missió de escriure i fer publicitat d'una important notícia: "Aquesta nit haurà lluna plena".

Vam començar comunicant la notícia de la que ens acabaven de assabentar mitjançant el telèfon, però no un qualsevol, no, un fet per nosaltres!

Després, quan la notícia va arribar a la redacció, on s'escriuen totes les notícies, van fabricar una impremta, per tal de fer moltes còpies de la notícia, com es fa als periòdics.

Per últim, vam construir el avantpassat del cinema, el zoòtrop, on abans, quan no hi havia televisió, es podien veure les pel·lícules, però també les notícies. Així amb el nostre zoòtrop, podem veure l'evolució de la lluna de nova a plena sempre que vulguem.

Annexos :

- 1) Power Point : Abans i després dels invents
- 2) Power Point: Telèfon
- 3) Power Point: Impremta
- 4) Vídeo: Historia del cine
- 5) Model tira zoòtrop
- 6) Model tira lluna

